

зилском контексту, koji je politički retrogradan, predstavljaju snažan poziv na borbu protiv autoritarne društvene uređenja.

– Представа „О месу и бетону” је део ширег уметничког истраживања које сам 2003. године покренула, а које испитује однос између тела и града. Почетна тачка ове уметничке истраге је спознаја да је светско становништво данас концентрисано у великим градовима и да метрополе представљају материјализацију нашег начина живота у друштву. То су парадокси који истовремено откривају и наше најдубље жеље и ограничења.

Ово дело бави се урбаним стањем човека и приступа му из угла материјалности ствари, али и недељиве природе појединца и колектива, простора и времена, тела и ума – каже Луисијана Лара.

Снага ове представе, по речима наше саговорнице, јесте у мешавини фикције и стварности. Не постоји начин, каже, да се она уради, а да се

Луисијана Лара

Фото Лукас Брито

заиста не проживи. Овако изведена, представа се не своди на пуко посматрање или гледање и уважавање тела у простору, или на повезивање слика с идејама и концептима, нити на читање и разумевање метафора.

– Она је позив да се суочимо с оним што се догађа док и како се догађа, да се проживи емотивно искуство учествовањем у чулном тренутку. То је позив да се буде део представе, заправо, чак и ако мислите да не радите ништа или да само гледате. Ово је део нашег одговора на кризу представљања и на безбедну дистанцу коју не-

ке позоришне и уметничке конвенције могу да направе, а за коју ми сматрамо да умањује доживљај – каже наша саговорница, коју смо замолили да нам укаже на специфичности нама мање познате бразилске позоришне, односно плесне сцене.

– Не би баш било могуће истински дефинисати специфичности бразилске позоришне или плесне сцене зато што је, баш као и наша земља и култура, област сценске уметности огромна и веома разнолика. У Бразилу је веома тешка ситуација зато што се наш нови председник,

Болсонаро, односи према уметности тако што примењује цензуру, уметност је под опсадом, суочени смо с поновном диктатуром која се плаши културе. Нажалост, амазонска шума није једино што се уништава, наше министарство културе је изумрло, смањује средства и нема никакву политичку жељу да улаже у уметност и културу, те је будућност савремене уметности Бразила неизвесна. Без обзира на то, важно је рећи да бразилска савремена уметност и плес настављају да се развијају и да ће се супротставити свом снагом, присутан је снажан осећај заједништва међу уметницима у целој земљи. Тренутно постоји веома природна тежња у позоришту да се позабавимо сваком неправдом и друштвеним апсурдом који се дешавају под овом влашћу, другим речима, сцена се фокусира на друштвену и политичку драматургију.

Борка Трeбјешанин

Пасакаља и чакона на 54. „Мокрањчевим данима”

Светлана Стојановић Кутлача, чембалисткиња, повела нас је кроз барокне светове италијанских и француских аутора, као и немачких мајстора, све до нашег композитора Мирослава Мише Савића

Сновим фламанским инструментом чувеног градитеља Корнелијуса Бона с два мануала, чија је резонаторска кутија од кедровог дрвета, дошла је на „Мокрањчеве дане” чембалисткиња Светлана Стојановић Кутлача представљајући варијационе облике барока, пасакаљу и чакону, чије је порекло у истоименим старим играма. Публика је замољена на почетку концерта да аплаузом не прекида поједине нумере, тако да је њен једносавни програм протекао у једном даху. Управо као и у самим варијацијама које се непосредно надовезују једна на другу нижући се као ланац реченица (уз примену остинантног баса) – и сами слушаоци били су увучени у њихов упорно понављајући ток – трепећи доношењем све нових и нових

контрапунктских линија и поступним згушњавањем полифног ткива, применом све живљег темпа и ритмичког покрета. Паралелно с тим, и наша пажња постајала је све осетљивија и жељнија ове префињене тонске лепоте.

Светлана Стојановић Кутлача у Мокрањчевој родној кући повела нас је кроз барокне светове италијанских и француских аутора (на карактерним комадима Франсоа Купрена, на чијем је платонистичком концепту универзалне хармоније и докторирала) и немачких мајстора, све до нашег композитора Мирослава Мише Савића – који јој је свој минималистички запис и посветио. Мењала је регистре (и на свом инструменту, а и у нашим расположењима), будила нове емоције сваком наредном нумером. Го-

Светлана Стојановић Кутлача

Фото „Мокрањчеви дани”

тово смо осетили и сценску раскош и декоративност у транскрипцији пасакаље из Лилијеве опере „Армида”, у којој је спојена балетска бриозност (Лили је и сам био изврстан балетски уметник и у сваку од својих опера невезано с драмском радњом уводио је

читаве балетске сцене) с духовним озарењем хода пасакаље.

Међу свим овим великанима чија дела блистају исконском лепотом (Фрескобалди, Стораче, Луј и Франсоа Купрен, Јохан Себастијан и Карл Филип Емануел Бах), један је највећи,

најпрепознатљивији, најмоћнији – величанствени Јохан Себастијан Бах, који је сваком нотом свог обимног опуса исписао прави златовез пред којим сви ми морамо осећати најдубље поштовање. И Светлана Стојановић Кутлача је исконски осетила све поре овог рукописа, мисаоног, зрелог и моћног, у коме је барокна полифонија одзвонила на најдубљи и највеличанственији начин, утапајући се у „хармонију сфера” до које ухо, слух и дух (како би рекао мој мудри учитељ Петар Бингулац) – позива оне њему сродне да му се придруже.

Између пода од цигала и таванице с гредама, на зидовима на којима је смештена изложба о Мокрањчевом једином сину Момчилу, хемичару, професору и токсикологу, у родни дом највећег српског композитора њему на поклоњење са својим дивним инструментом дошла је уметница великог формата – Светлана Стојановић Кутлача, његова презимењакиња и „род у души”. Гордана Крајачић